

הויה, וצריך אדם שלא ימצא בכל יום פחות משניהם, ואם לא עליו נאמר ונגזן מפריד אלוף, שהפריד אלופו של עולם מהשכינה. הנקבה, נאמר בה אות הוא לעולם, הנזכר הוא ברית מלח עולם, ולכן אות תפלין - נקבה, אות הברית - זכר. וסוד הדבר, מ"י יעלה ל"נו ה"שמימה, בראשי תבות מיל"ה, ובסופי תבות יהו"ה. בתפלין נקבה, זהו שפתוב והיה לאות על ידכה, יד בכה.

ועל קן צפור הזה נאמר וספה תהיה לצל יומם וגומר, והוא לשון סכך, שמשוככת בו האם על בניה. האפרוחים שלה - שלשה הדסים ושני בדי ערבות ולולב, או ביצים - אלו הם אתרוגים, שכל אחד שעורו בכביצה, ואלו שרשומים בהם, כתוב עליהם לא תקח האם על הבנים, ששלשה הדסים ושני בדי ערבות לשני נביאי אמת, לולב - צדיק פתח, אתרוג רומז לשכינה, ספה רומזת לאם שמשככת עליהם - הרי הם שמונה, כנגד יאהדונה"י, שהיא חשבון סוף"ה כ"ו ה"ס. ואלו שלא נוטלים הסימנים הללו בידיהם, בהם כתוב שלח תשלח, כת"ר חכמ"ה, שלא שורים אלו בשמונה האלו להיות פל עשר הספירות בכל נענוע ונענוע של נענועי הלולב ומיניו, בכל מצוה ומצוה.

ועל הצפור הזו רמזו רבנן בהגדה של בתרא, שרבה בר בר חנה שהיה הולך בספינה, וראה את אותה צפור של הזים מגיעה עד קרסליו, ומי הצפור כאן? אחד מהאפרוחים הללו או מאותם ביצים, אפרוחים כמו

קודשא בריך הוא דאיהו יו"ד מן יהוה, וצריך בר נש דלא ישתפח בכל יומא פחות מתרוייהו, ואי לא עליה אתמר (משלי טז כח) ונגזן מפריד אלוף, דאפריד אלופיה דעלמא משכינתא, נוקבא אתמר בה (שמות לא י) אות הוא לעולם, דכורא ברית מלח עולם הוא, ובגין דא אות תפלין נוקבא, אות ברית דכורא, ורזא דמילה (דברים ל יב) מ"י יעלה ל"נו ה"שמימה, ברישי תיבין מיל"ה ובסופי תיבין יהו"ה, בתפלין נוקבא הדא הוא דכתיב (שמות יג טז) והיה לאות על ידכה יד בכה.

ועל קן דצפורה דא אתמר, (ישעיה ד ו) וספה תהיה לצל יומם וגומר, ואיהו לשון סכך שמשככת בה אימא על בניה, אפרוחים דילה תלת הדסים ותרי בדי ערבות ולולב, או ביצים דא אינון אתרוגין דכל חד שיעוריה בכביצה, ואלין דרשימין בהון כתיב עלייהו לא תקח האם על הבנים, דתלת הדסים רמיזין לתלת אבהן, תרי בדי ערבות לתרי נביאי קשוט, לולב צדיק פתח (תהלים צד יא) אתרוג רמיז לשכינתא, סופה רמיזא לאימא דמשככת עלייהו, הא אינון תמניא לקבל יאהדונה"י, דאיהו חושבן סוף"ה כ"ו ה"ס, ואלין דלא נטלין אלין סימנין בידיהון כתיב בהון שלח תשלח כת"ר חכמ"ה, דלא שריין אלין באלין תמניא, למהוי פלהו עשר ספירן בכל נענוע ונענוע דנענועי דלולב ומיניו, בכל פקודא ופקודא.

ועל האי צפור קא רמיזו רבנן בהגדה דבתרא, דרבה בר בר חנה דהוה אזיל בספינתא, וחזא לההיא צפורה דימא מטא עד קרסולוי, ומאן צפור הכא חד מאלין אפרוחי